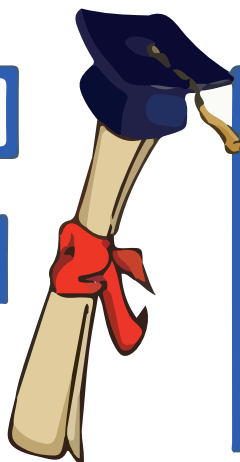

VALORIZE

N

F

L

ACROSS EUROPE

VALORIZE NON FORMAL AND INFORMAL LEARNING ACROSS EUROPE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

NFIL Project
Valorize Non Formal and Informal
Learning across Europe
cod 2018-1-IT02-KA204-048012

WWW.VALORIZENFIL.EU

VALORIZENFIL

VALORIZENFIL

РЕЗЮМЕ на доклад по Интелектуален продукт 1 по проект Еразъм+, КД2 „Валоризиране на неформалното и самостоятелно учене в Европа“, 2018-1-IT02-KA204-048012

Представи си... има лесен начин твоите знания и умения да бъдат признати във всяка страна, независимо къде и как са придобити, и да бъдат приети от работодатели и обучителни центрове навсякъде в Европа...

Нашата диплома представлява само част от това, което научаваме в живота. Всичко, което научаваме извън формалната образователна система, например докато работим, пътуваме, почиваме, на курсове и семинари, е също толкова важно, но често няма видимо доказателство за този учебен опит... Въпреки това, тези придобити компетентности са ценен индикатор за човека и това на какво сме наистина способни в професионален контекст. И това е само една от причините да се въведат добри споразумения за признаване.

Има още много причини. През последното десетилетие, Европа се сблъска със сериозна икономическа криза. Тя доведе до недостиг на работни места на трудовия пазар. В тези времена на икономическа депресия, е важно хората да имат правилните умения и компетентности, за да намерят и запазят работата си.

Днес, икономическата обстановка се е променила. В много европейски страни икономиката отново расте. Хората трябва да получат ново обучение за да запълнят свободните работни места и много страни трябва да наемат хора от чужбина за да се подсилят пазарът на труда. Това показва, че независимо от икономическата обстановка, развиването и признаването на уменията и компетенциите на хората винаги е важно, както са служителите, така и за (бъдещите) работодатели. Нещо повече... Помислете за демографското развитие. Хората трябва да работят по-дълго преди да се пенсионират, а също се очаква и увеличение на миграцията¹ в следващите десетилетия.

¹ Под мигранти разбираме не само бежанци и мигранти извън Европа, но също и хора, които се местят в други страни от Европейския съюз, търсейки възможности за кариера в чужбина.

Това изисква подход, чрез който членовете на Европейския съюз да бъдат подпомогнати чрез добри методи за признаване на уменията и компетенциите на хората. Изисква също и засилено сътрудничество между предприятията и центровете за професионално обучение за да се предлага качествено образование и обучение на всеки отделен човек. Все пак, трябва да се изправим пред фактите.

„Мечтата“, посочена по-горе и принципът, че „Ученето става във всеки контекст“ са в основата на Препоръката за неформално и самостоятелно учене, приета от страните-членки през 2012 г.

Въпреки това, въвеждането на практиката показва различни резултати...

„Не е въпроса само на това, да се въведат системи и инструменти. Нужно е повече.“

Изисква се друг начин на мислене по отношение на образованието и обучението и особено ученето през целия живот. Ученето не се случва вече в едно училище и/или в една страна, ученето се случва навсякъде. Ако не приемем това и ако не „повярваме“ на компетентностите, които не са обхванати от сертификат или диплома, или ако не успеем да сключим споразумения за признаване, които правят тези умения и компетенции видими, това ще създаде проблеми на пазара на труда и в обществото като цяло в още по-голям мащаб.

Добро, работещо споразумение за признаване трябва да вземе под внимание националните, регионални, отраслови и/или местни нужди и специфики. То трябва да удовлетворява нуждите на целевата група. В същото време, системите трябва да са отворени към хора от чужбина и трябва да са лесно достъпни, разбираеми, прозрачни и привлекателни за хората, идващи от чужбина.

Проектът: “Валоризиране на неформалното и самостоятелно учене в Европа”

В проекта с европейско финансиране “Валоризиране на неформалното и самостоятелно учене в Европа”, е направен анализ на механизмите за валидиране в различните партньорски страни. Целта на анализа е да се даде на партньорите по проекта по-ясна представа за механизмите за валидиране и да се направят видими възможностите за признаване на неформално и самостоятелно придобити знания, умения и компетенции за мигранти и групи в неравностойно положение по страни.

Проектът “Валоризиране на неформалното и самостоятелно учене в Европа” не цели проектиране на нова система за признаване на неформалното и самостоятелно учене, а да направи видими съществуващите в партньорските страни възможности всички да се възползват от механизми за валидиране. Посредством въпросници са събрани качествени данни в партньорските страни. За да се сравнят механизмите за валидиране в партньорските страни, е важно да се уверим, че тези механизми са в съответствие с принципите, заложи в Препоръката за признаване на неформалното и самостоятелно образование (2012).

Препоръката обхваща четири теми:

ИДЕНТИФИКАЦИЯ, ДОКУМЕНТАЦИЯ, ОЦЕНКА и СЕРТИФИЦИРАНЕ. Хората трябва да могат да се възползват от тези елементи, както отделно, така и като част от комбинация. Във всеки механизъм за валидиране са затъпени тези четири фази. Въпреки това, в зависимост от целта на признаването, те са балансирани по различен начин. Например, изглежда, че когато валидирането води до формална квалификация, повече тежест се придава на правдоподобността и осигуряване на качеството но на оценяването и сертифицирането. Когато отделният човек е по-заинтересуван от създаване на карта на неговите компетентности, личностно развитие и при самооценка,

² Препоръка на Съвета от 20 декември 2012 за признаване на неформалното и самостоятелно учене (2012/C 398/01), Официален вестник на Европейския съюз

тогава фокусът е повече върху идентифицирането и документирането на резултатите от ученето.

„Какво се случва в различните партньорски страни по отношение признаването за мигрантите?“

Какво показват резултатите от анализа и какво може да се научи от практиката в партньорските страни по отношение на превръщане на развитието през целия живот в реалност в Европа?

Основният въпрос, когато се анализират резултатите е: как можем да достигнем до групата на мигрантите как можем да се убедим, че механизмите за валидиране са отворени и достъпни също и за тази специфична целева група?

Първо, има много малко или отсъстват информация, резултати и практиката, специално за тази целева група от мигранти.

Все пак, съществуват някои индикатори, че съществуващите системи дават възможности за валидиране на неформално и самостоятелно придобити знания и умения на мигранти. Изглежда, че в партньорските страни, валидирането за мигранти е косвено заложено в общата политика за признаване на резултатите от неформалното и самостоятелно учене. Така че, теоретично, системите за валидиране са отворени за всеки отделен човек. На практика, изглежда, че последствията от такива общи политики са, че изцяло гъвкав и според конкретните нужди подход към мигрантите често не е възможен, тъй като се цели по-обща публика.

Достигането до мигрантите също е трудно. Особено когато информацията и насоките са написани и координирани на национално ниво и са налични само на официалния национален език. По-лесно е да бъдат достигнати хората на децентрализирано ниво. Например, чрез офиси, които предлагат услуги или помощ за мигранти. В много страни, отсъстват услуги според конкретните нужди и на няколко езика.

Особено, когато няма специфични мерки за достигане и информиране на целевата група от мигранти, ползването на услуги от мигранти е рядко.

Проблем с процедурите за признаване и проверка на уменията е времето за провеждане на цялата процедура. Процесът отнема време и затова е скъп. Това също е подчертано от партньорите, които забелязват високия дял на отпадане през документалната фаза, дължащ се на подробни изисквания и бюрократични процеси. Особено за хора, които активно търсят работа или за мигранти, е препоръчителна по-бърза процедура. Нещо повече, изглежда, че е трудно да се анализират достоверността и съдържанието на документацията на мигрантите. Езикът и липсата на познания и прозрачност на образователните системи в други страни също е проблем.

Принципът за паспорт или удостоверение за уменията, в които да се описват уменията на даден индивид, може да улесни процедурите. Такъв е случаят, когато валидирането е за целите на трудовия пазар, а не за влизане във формалната образователна система, или за придобиване на формална квалификация. Целта е да се помогне на търсещите работа да намерят възможно най-бързо подходяща работа.

Признаването може да се улесни също като стандартите, използвани за признаване се основават на стандартите за заемане на позиция, свържат се с ЕКР/НКР и се класифицират според принципите на Европейската класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите. Стандартите трябва да бъдат описани в съответствие с резултатите от ученето. Особено, когато целта на системата за валидиране е улесняване на достъпа до пазара на труда и/или разширяване на перспективите за кариера на индивидите. Друго предимство е използването на единици за оценка, тъй като е по-лесно за човек да акумулира различни единици, отколкото да придобие цялостна квалификация.

Създаването на общност от експерти по признаване и валидиране на умения придобити чрез неформално и самостоятелно учене не е изискване съгласно Препоръката. Все пак, може да бъде ценна при създаването на

дейности за мигрантите. Могат да бъдат обменяни опит, инструменти и методи. Общността на практикуващите може да приеме различни форми и възможното решение не е само едно. По отношение на целта (какво искаме да постигнем?), статична или по-динамична платформа може да бъде полезна.

Друга препоръка е да се включи комуникация с мигранти при обучение на практикуващите дадена професия и да се привлекат най-заинтересованите в достигането на целевата група. Ако център за реинтеграция или кариерна ориентация е запознат с възможностите, би насочвал хората към правилното място.

Въпреки, че дейностите са видими и въпреки, че признаването за мигрантите не е директно свързано с общата политика за неформалното и самостоятелно учене, още подобрения могат да бъдат направени. Като се започне от общото приемане, пропускливост на неформално и самостоятелно придобитите квалификации и културата за неформалното и самостоятелно учене; и се премине към използването на възможностите, описани в SWOT – анализа. Например, да се направят споразуменията прозрачни и достъпни за признаване на всеки. Използването на организации, които имат пряко контакт с целевите групи, като мигранти и хора в неравностойно положение, може също да помогне в това отношение.

СИЛНИ СТРАНИ на съществуващите системи за валидиране на неформално и самостоятелно учене

- Системите за валидиране са отворени за мигранти и групи в неравностойно положение. Това е включено в общата политика за признаване (също слабост, тъй като няма специален фокус върху тази целева група);
- Механизмите за валидиране са създадени в рамките на съществуващи структури и организации. Не са създавани нови организации (също слабост, тъй като фокусът може да е твърде общ);
- Националните стандарти са използвани при признаването;
- Засегнатите практикуващи са обучени (и лицензирани);
- Включването на услугите за мигранти показва добри практики;
- Силна връзка с Европейски референтни инструменти като ЕКР и ECVET;
- Фокус върху пазара на труда, но с възможности за влизане в образователната система.

СЛАБИ СТРАНИ на съществуващите системи за валидиране на неформално и самостоятелно учене

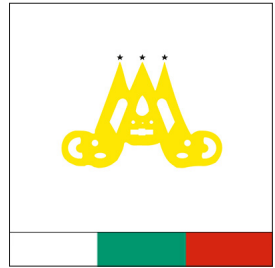
- Услугите се предлагат само на националния език (Италия, България)
- Липса на специална процедура за мигранти и групи в неравностойно положение (България);
- Отнемачи време процедури водят до отпадане през документалната фаза (Франция, Испания);
- Скъпи процедури, над възможностите на индивидите (Великобритания)
- Има механизми за валидиране за получаване на квалификация, но не и за продължаващо обучение (България);
- Висок праг за достъп до споразуменията за признаване (Испания)
- Липса на прозрачност на процедурите за индивиди и достъп до формално обучение (Словения, Великобритания);
- Липсва на цялостна система за осигуряване на качеството (Великобритания, Словения);
- Местен/регионален подход води също до безкрайно голям брой от възможности (Великобритания, Испания, Белгия)
- Твърде централизираният подход води до малка гъвкавост и бавен процес (Словения);
 - Не тече процес на стандартизиране и координация (Словения, Италия).

ВЪЗМОЖНОСТИ за валидиране компетенциите на мигранти

- Предлагане на информация и услуги, както и допълнителни услуги за мигранти на повече езици;
- Използване на (съществуващи) децентрализирани портали за достигане до целевата група и за предлагане на първа точка за услуги и информация;
- Използване на общи стандарти, основани на резултати от ученето;
- Използване на единици за резултати от учене за улесняване на валидирането (ECVET);
- Финансирането чрез проекти или подкрепата за работодатели показват добри резултати;
- Използването на метода на паспорт на уменията, в който сертифицирането по единици е възможно и е с фокус върху пазара на труда;
- Използване на добри практики от практиките за валидиране на трудовия пазар;
- Фокус върху специфични целеви групи в обучението на практики;
- Създаване на общност от експерти по валидиране за споделяне на резултати и практики.

ЗАПЛАХИ за валидиране на компетенциите на мигранти

- Трудно е да се получи доказателство за образователна история от страната на произход (Италия, България, Испания);
- Трудно признаване на неформалното учене. Жертви са хората с ниско ниво на квалификация (Великобритания, Испания);
- Неформалното и самостоятелно учене се използват малко от безработни кандидати, като целевата група е трудна за достигане (Франция);
- За оценката, често са необходими няколко сесии с изпитна комисия (Франция);
- Качеството на резултатите много зависи от начина, по който е проведен процесът (Словения);
- Прещенката на изпитната комисия не винаги е обоснована по правилния начин (Франция);
- Институционални и бариери на нагласите на ниво учебителни центрове и персонал (Великобритания);
- Липса на надеждност, почтеност и устойчивост на услугите за признаване (Великобритания, Словения);
- Няма култура за неформалното и самостоятелно учене (Италия);
- Липса на познания за възможностите и процедурите (Испания, Италия);
- Липса на доверие към квалификациите, получени извън формалната система на обучение (Словения);
- Политиците не успяват да приложат националните закони в практическото изпълнение на политиките (Словения);
- Списъци на чакащи (Белгия).

VALORIZE NON FORMAL AND INFORMAL LEARNING ACROSS EUROPE

